

T.C.
DANIŞTAY
ALTINCI DAİRE

Esas No: 2008/7042
Karar No: 2010/9636

Temyiz İsteminde Bulunan :

1-(Davacı)..., ..., ..., ...
Vekili : Av....., Av....

2-(Davalı İdare)Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av....

Karşı Taraf :

1-Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı

2-..., ..., ..., ...

İstem Özet : İdare Mahkemesinin ... günlü, E:....; K:... sayılı kararının usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Davacının Savunmanın Özeti : Temyiz edilen kararda bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, usul ve kanuna uygun olan kararın onanması gerektiği savunulmaktadır.
Davalı İdarenin Savunmasının Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi ...'in Düşüncesi : Davacıların temyiz isteminin reddi ile mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı ...'ın Düşüncesi :İdare ve vergi mahkemelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Tarafların temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, tarafların isteminin reddi ile temyiz edilen Mahkeme kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi Üyesi olan davacılar tarafından ... ve ... mevkiinde yapılan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar plan değişikliğine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 10.10.2006 günlü, ... sayılı kararının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, yerinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen raporla dosyada yer alan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden, ... ve ... Mevkiini kapsayan 1/5000 ölçekli nazım imar planı değişikliğinin imar mevzuatına şehircilik

ilkelerine, planlama esaslarına, kamu yararı ve hizmetin gereklerine uygun olduğu, 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinin ise; 5216 sayılı Yasa uyarınca 1/5000 ölçekli nazım imar planı yürürlüğe girdikten bir yıl içinde uygulama imar planları ilçe belediyeleri tarafından yapılmazsa büyükşehir belediyesi tarafından uygulama imar planı yapılabileceği öngörüldüğünden davalı idarece bu süreç izlenmeden yapılan dava konusu 1/1000 ölçekli uygulama imar planında hukuka uyarlık görülmediği gerekçeleriyle dava konusu işlemin 1/5000 ölçekli imar planına ilişkin kısmı açısından davanın reddine, 1/1000 ölçekli uygulama imar planına ilişkin kısmı açısından ise işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar taraflarca temyiz edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 17. ve müteakip maddelerinde Belediye Meclisi'nin görev, yetki, toplantı ve karar alma hususları düzenlenmiş ve aynı Kanun'un 19. maddesine dayanılarak çıkarılan Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği 09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelikle, Belediye Meclisi'nin çalışma usul ve esasları düzenlenerek toplantı gündeminin üç gün önce meclis üyelerine tebliğ edileceği, toplantıya katılanların yoklama ile tespit edileceği, meclis üyelerinin görüşme ve toplantılarda konuşmak için söz alabilecekleri, meclis üyelerinin kabul, ret veya çekimser oldukları yönünde oy kullanacakları, görüşmelerin oylama üzerine görevlilerce tutanağa geçirilerek başkanlık divanınca imzalanacağı ve kararların tutanaklara dayalı olarak yazılacağı hükümlerine yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulu Kanunu'nun 2. maddesinin (a) bendinde, iptal davaları idari işlemler hakkında yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlandıktan sonra ilk inceleme konularının düzenlendiği 14. maddenin 3/c bendinde de, dilekçenin ehliyet yönünden inceleneceği, 15. maddenin 1/b bendinde ise, bu hususta kanuna aykırılık görülmesi halinde davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır.

İptal davasının subjektif ehliyet koşulu olan "menfaat ihlali" doktrin ve içtihatlarında; dava konusu işlemle davacı arasında kurulan makul, meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilişkisi olarak tanımlanmaktadır.

Menfaat ilişkisi koşulunun varlığı davanın esasının incelenebilmesi için aranan ön şartlardan biri olup sınırları hukuki duruma göre değişmekte ve davanın durumuna göre taraf ilişkisinin kurulması idari yargı yerince belirlenmektedir.

Kamu gücü kullanılarak tesis edilmekle birlikte tek bir kişi veya hiyerarşik düzende yer alan birden fazla kişi tarafından tesis edilen işlemler ile birden fazla kişinin ortak iradelerinin birleşmesiyle oluşabilen işlemler (kollektif işlemler) bakımından yargı yerince aranan subjektif ehliyet koşulu hukuki yönden farklı değerlendirilmektedir.

Zira yetkili kişi veya kişilerce tesis edilen idari işlemlere karşı işlemin tesisine katılma imkanı bulunmayan ancak bu işlemde hak ve menfaatleri ihlal edilen kişiler tarafından dava açılabilmesi mümkün ise de, işlemin tesisine katılma yetki ve görevi bulunan kişilerin ortak iradesi ile belirlenen kollektif işlemlere karşı bu kişilerin dava açabilmeleri için karara muhalif kalmaları koşulu aranmaktadır. Nitekim kanunla belediye meclislerine verilen görevlerle ilgili konularda belde halkının hak ve menfaatlerini korumakla görevli olan belediye meclisi üyelerinin meclis tarafından karara bağlanan bir konuda toplantıya katılarak karşı oy

kullanmaları halinde bu karara karşı dava açma ehliyetinin (sübjektif ehliyet) var olduğu Danıştay içtihatlarıyla da benimsenmiştir.

Kurul halinde idari karar alınmasındaki amacın farklı görüşlerin beyan edilmesi suretiyle kamusal yarar bakımından hukuken en doğru kararın alınmasının sağlanması olduğu, bu itibarla karara muhalif kalan üyelerin tutanağa geçirilmesinin zorunluğu olduğu kuşkusuzdur. Davalı idarece verilen temyiz dilekçesinde, söz konusu belediye meclisi toplantısında dava konusu işlemin "oyçokluğu" ile kabul edildiği yolunda tutanak tutulduğu halde muhalif kalan kişilerin davacılar olduğuna ilişkin bir tesbit de yapılamadığı, meclis kararında da muhalefette kalanlar ile gerekçelerine ilişkin bir hususa yer verilmediği belirtilmiştir.

Bu durumda, dava konusu belediye meclisi kararının oylanması sırasında muhalefet ile ilgili görüş belirtmek üzere söz alan olup olmadığı, davacıların karara muhalif kalıp kalmadıklarına ilişkin somut bir belge veya muhalefet şerhinin bulunup bulunmadığı hususu araştırıldıktan sonra sonucuna göre yeniden bir karar verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesinin ... günlü, E:....; K:... sayılı kararının BOZULMASINA, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, dosyanın adı geçen mahkemeye gönderilmesine 20.10.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.